

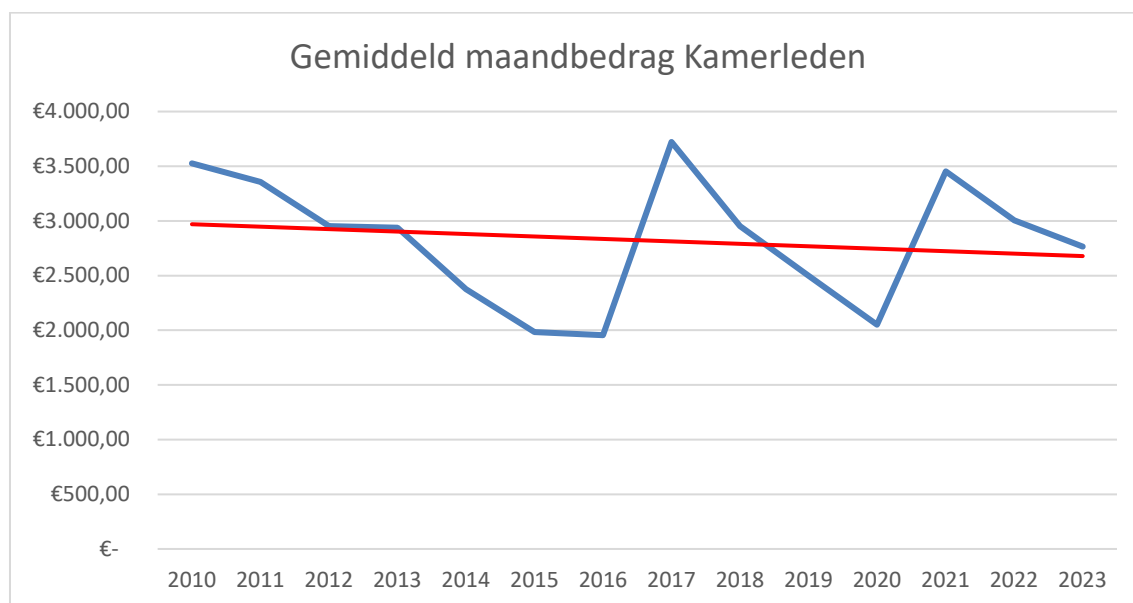
TWEE TRENDS UIT DE CIJFERS PROACTIEVE PUBLICATIE 2010 T/M 2023

De cijferreeks over de periode 2010 tot en met 2023 kan ook trendmatig worden gezien. Trendmatig wil zeggen: gezien door de jaarlijkse schommelingen heen die bijvoorbeeld veroorzaakt zijn door een verhoogde instroom in de Appa in een bepaald jaar als gevolg van verkiezingen bij Kamerleden of een kabinetswissel bij bewindspersonen.

NB. In *trend 1* wordt gekeken naar ontvangen uitkeringsbedragen; in *trend 2* gaat het om percentages van het totaal aantal uitkeringsgerechtigden.

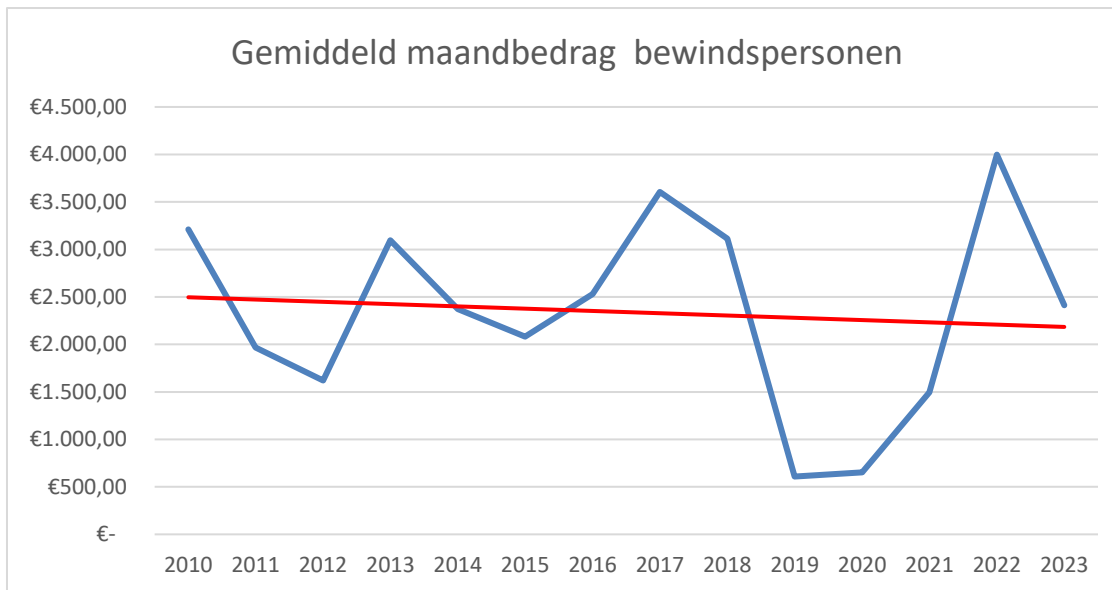
Trend 1: Uitkeringsrecht Appa stijgt terwijl het bedrag aan uitbetaalde Appa-uitkering daalt

Sinds 2010 zijn de bedragen van de salarissen van Kamerleden en bewindspersonen waarvan de Appa-uitkeringen zijn afgeleid, gestegen. Deze bedragen zijn in de loop der jaren geïndexeerd aan de hand van de cao-ontwikkelingen van de rijksambtenaren. Het gemiddeld uitgekeerde bedrag per jaar fluctueert door de in- en uitstroom in enig jaar. Desalniettemin is het bedrag dat sindsdien aan uitkering daadwerkelijk is uitbetaald, trendmatig gedaald. Zie onderstaande grafieken:

De trend is dat het gemiddeld uitkeringsbedrag per jaar voor gewezen Kamerleden geleidelijk daalt. In deze periode is het salaris waar de uitkering van wordt afgeleid, gestegen van € 8.503 naar € 10.649, een stijging van 25%. Ondanks de stijging van het salaris waarvan de uitkeringshoogte is afgeleid, daalt toch het gemiddeld jaarbedrag van de uitkering.

Na de stijging in het verkiezingsjaar 2021 met veel instroom in het uitkeringsrecht, is in 2022 weer een daling ingezet door het verkrijgen van nieuwe inkomsten. Na de Kamerverkiezingen van november 2023 is er in december 2023 weer een substantiële instroom van gewezen Kamerleden in de uitkeringsregeling. Door deze grote instroom is de gemiddelde daling gestopt omdat deze nieuwe instroom niet in één maand alweer nieuwe inkomsten heeft kunnen verwerven.

In de periode 2010-2023 is het salarisbedrag van ministers (en staatssecretarissen) waar de uitkering van wordt afgeleid, gestegen van € 12.009 naar € 15.534, een stijging van 29%. De trend is daarentegen dat het gemiddeld uitkeringsbedrag per maand voor gewezen bewindspersonen geleidelijk daalt. In 2022 is een stijging van het gemiddelde uitkeringsbedrag door veel nieuwe instroom door de kabinetswisseling van januari 2022. Het kost enige tijd om weer nieuwe inkomsten te verwerven waardoor het gemiddelde uitkeringsbedrag weer kan dalen. Dat is zichtbaar in 2023.

Verwacht mocht worden dat de lijn van de uitbetaalde uitkering zou meelopen met de salarisontwikkeling, of gelijk zou blijven. Maar de lijn van de uitbetaalde uitkering daalt, zowel voor Kamerleden als voor bewindspersonen.

Een belangrijke verklaring voor dit fenomeen lijkt te zijn enerzijds de invoering van de sollicitatieplicht en anderzijds de versobering in uitkeringsduur die in 2010, 2014 en 2016 tot stand is gebracht. In 2010 is de reguliere uitkeringsduur teruggebracht van 6 naar 4 jaar en is die in 2014 op maximaal drie jaar en twee maanden vastgesteld. De voortgezette uitkering tot het pensioen is in 2010 teruggebracht tot maximaal 10 jaar en per 1 januari 2016 tot maximaal 5 jaar.

Uit het tweede bestand van het overzicht valt af te leiden dat er weliswaar nog steeds uitkeringsgerechtigden zijn met een langere uitkeringsduur maar dat de meesten, en dus steeds meer, een uitkering hebben van uiterlijk het huidige maximum van drie jaar en twee maanden; of minder.

Degenen in het tweede bestand van het overzicht met een langere duur dan 3 jaar en twee maanden vallen onder het overgangsrecht, hebben een verlengde uitkering vanwege invaliditeit of hebben een voortgezette uitkering van maximaal vijf jaar tot hun pensioen. Er is geen nieuwe instroom meer mogelijk in dit overgangsrecht.

Een tweede reden lijkt te zijn dat het de Appa-gerechtigden steeds beter lukt om nieuwe inkomsten te generen waardoor het bedrag aan te betalen uitkering wordt verminderd.

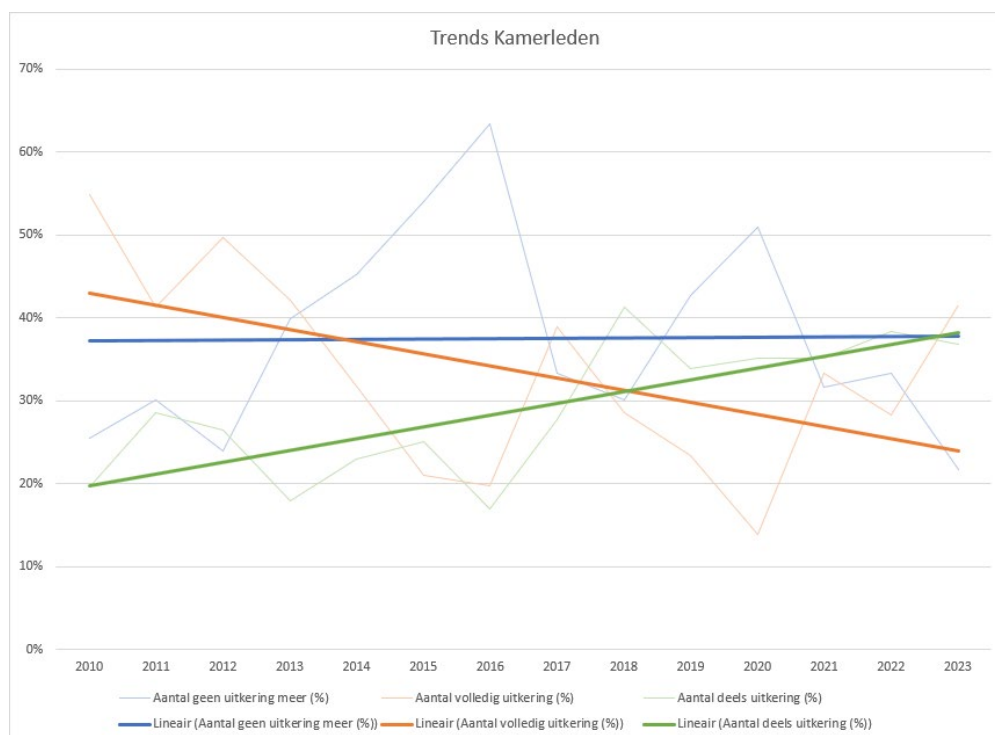
Trend 2: Steeds meer Kamerleden en bewindspersonen verdienen met neveninkomsten voldoende om geen Appa-uitkering meer te ontvangen of weten de uitkering te verlagen.

De Appa-uitkering is een recht dat voor een bepaalde periode wordt toegekend. Indien de uitkeringsgerechtigde nieuwe inkomsten krijgt, worden deze met de uitkering verrekend. Zodra betrokkene met die nieuwe inkomsten evenveel verdient als tijdens zijn politieke ambt, wordt er geen uitkering meer betaald, maar loopt het recht als het ware "onderhuids" door tot de bepaalde einddatum. De uitkeringsduur wordt dus niet opgeschort als de uitbetaling van de uitkering door nieuwe inkomsten eindigt. Op deze manier blijft het vangnet in stand. Als betrokkene om wat voor reden dan ook die nieuwe inkomsten niet meer krijgt (bijvoorbeeld omdat hij uit die nieuwe functie wordt ontslagen binnen de aangegeven uitkeringsduur), heeft hij vanaf dat moment in principe voor de resterende periode nog recht op uitkering.

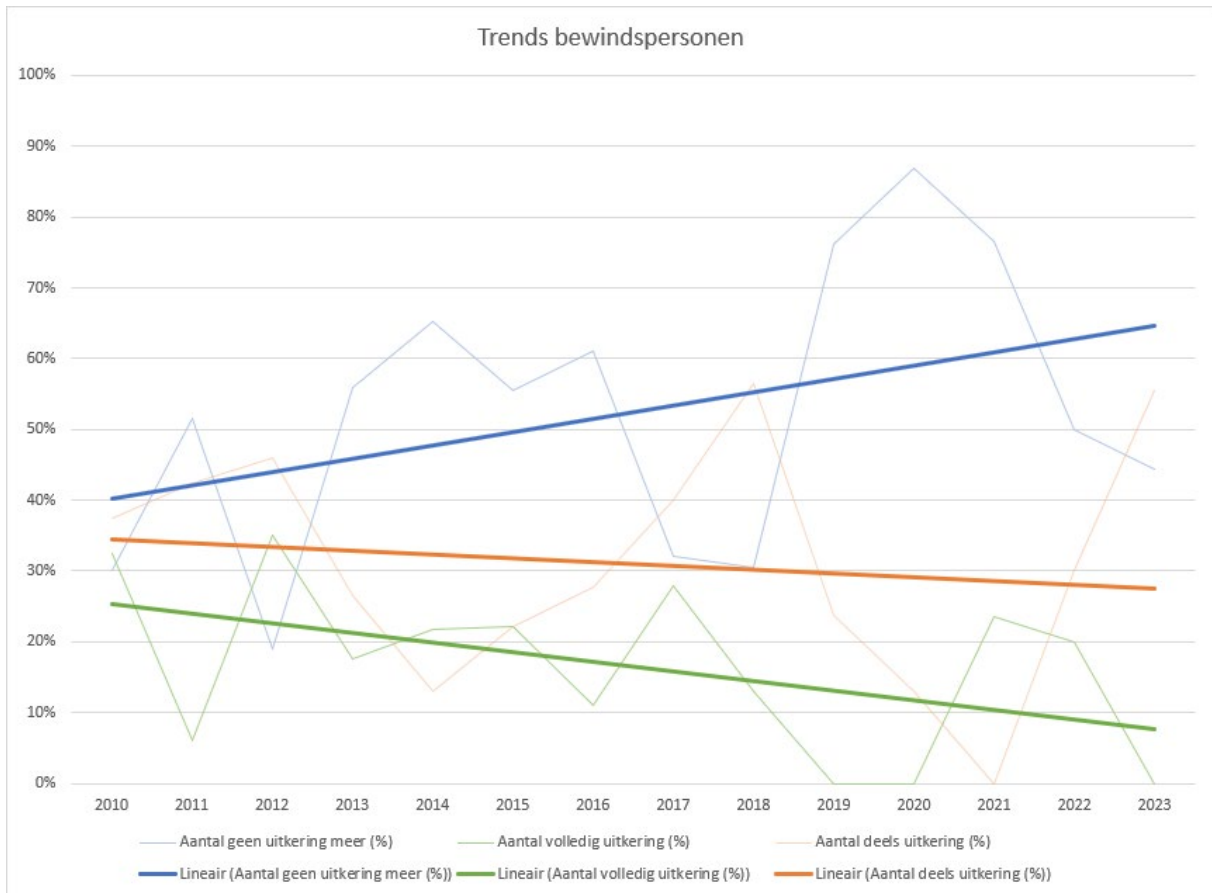
De Appa kijkt naar de hoogte van het verdiende inkomen, niet naar het aantal uren dat is besteed om die nieuwe inkomsten te genereren.

Zodra en voor zo lang er geen uitkering meer wordt ontvangen, is er (logischerwijs) geen sollicitatieplicht. Uit onderstaande grafieken blijkt dat de trend is dat steeds meer Kamerleden en bewindspersonen nieuwe inkomsten verwerven. Hiermee kan worden gesteld dat de sollicitatieplicht effect heeft, mede door de daaraan gekoppelde planmatige begeleiding en ondersteuning door middel van een regelmatig geactualiseerd re-integratieplan.

In de onderstaande grafieken geven de dunne lijnen de jaarlijkse fluctuaties weer. De dikke lijn in dezelfde kleur is de trend op basis van die jaarlijkse schommelingen over de periode van de afgelopen veertien jaar. De percentages van de drie trendlijnen tellen per jaar op tot 100% van het totaal aantal uitkeringsgerechtigden.

De trend voor gewezen Kamerleden is dat het aantal dat vanwege nieuwe inkomsten geen uitkering meer ontvangt, constant blijft (blauwe lijn). Het aantal gewezen Kamerleden dat een volledige uitkering ontvangt, daalt (oranje lijn), terwijl het aantal Kamerleden dat met nieuwe inkomsten de uitkering weet te verminderen (donkergroene lijn) navenant stijgt.

Het percentage van geheel beëindigde uitkeringen fluctueert sterk door kabinetswisselingen. De trend voor bewindspersonen die vanwege nieuwe inkomsten geen uitkering meer ontvangen, neemt toe (van minder dan 40% naar circa 70%, de donkerblauwe lijn). Weliswaar daalt het percentage in 2022 maar dat komt door de grote instroom van gewezen bewindspersonen vanwege het aantreden van een nieuw kabinet in januari 2022. Er is enige tijd nodig om een nieuwe functie te vinden en door de hoogte van deze nieuwe inkomsten geen uitkering meer te ontvangen. Het aantal volledige uitkeringen daalt (van circa 25% naar minder dan 10%). Dat geldt ook voor uitkeringen waarvan een deel wordt gekort door nieuwe inkomsten (de oranje lijn).